Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător: Alexandru Sandu

Dosar nr. 2a-4204/24
2-21026156-02-2a-06112024

D E C I Z I E

3 iunie 2025 **municipiul Chișinău**

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii Ala Malîi și Roman Pascari
Grefier Ionela Enache

examinând în ședință publică apelul declarat de apel declarată de către avocatul Eugeniu Glușcenco, în interesele apelanților Svetlana Vișțac și Alexei Todorov, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 decembrie 2022, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”ROSST-X” S.R.L. împotriva Svetlanei Vișțac și Alexei Todorov privind încasarea datoriei și cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 18 februarie 2021, O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Vișțac și Alexei Todorov, solicitând încasarea silită în mod solidar a datoriei în sumă de 202 376, 10 lei şi a cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat în sumă de 6 071,28 de lei.
2. În motivarea acţiunii, reclamantul a invocat că la 11 iunie 2019 a încheiat cu Svetlana Vișțac contractul de credit nr.146/2019, prin care i-a acordat ultimei un credit în suma de 50 000 de lei, pe un termen de 36 de luni.
3. La semnarea acestuia, a fost stabilită modalitatea de rambursare a creditului conform graficului. Întru executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate prin contractul de credit menţionat, la 11 iunie 2019 a fost semnat cu Alexei Todorov contractul de fidejusiune nr.74. După prezentarea informaţiei precontractuale în formă scrisă, fiind explicate principalele caracteristici ale produsului de creditare, costurile creditului, precum şi alte aspecte juridice importante, a mai încheiat cu Svetlana Vișțac un contract de credit nr.153/2019 din 29 august 2019, prin care i-a fost acordat un credit în suma de 50 000 de lei, pe un termen de 36 luni.
4. Executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de către pârâtă conform

contractului de credit, a fost garantată prin semnarea cu Alexei Todorov la 29 august 2019 a contractului de fidejusiune nr.75.

5. În pct. 3.2. din contractele de credit, părţile au convenit şi pârâta s-a obligat să achite dobânda aferentă creditului în mărime de 15% anual pentru utilizarea creditului.
6. În baza pct. 3.1. lit. c) din contractele de credit, părțile au convenit pentru acordarea creditelor, debitorul s-a obligat să plătească creditorului câte un comision unic la acordarea creditelor, în mărime de 1 500 de lei.
7. Iar conform pct. 3.1. lit. d), părțile au stabilit pentru administrarea creditelor câte un comision lunar de 750 de lei, indicat în graficul de plăţi şi care se include în ratele de plată lunară.
8. Prin pct. 3.2. lit. b) din contractele de credit enunţate, părţile au stabilit de comun acord că: „în cazul când debitorul nu va achita integral la termenul stabilit orice sumă scadentă conform prezentului contract prevăzută în graficul de rambursare al creditului, acesta va achita o dobândă de întârziere egală cu suma dintre rata anuală a dobânzii prevăzute în prezentul contract şi 10 (zece) procente anual. Dobânda de întârziere se va calcula zilnic reieșind din anul calendaristic de 365/366 zile.
9. Totodată, părţile au convenit că dobânda de întârziere achitată de creditat către creditor nu poate fi mai mică decât suma de 20 lei pentru fiecare zi de întârziere şi urmează a fi achitată către creditor imediat. Achitarea dobânzii de întârziere nu îl exonerează pe creditat de îndeplinirea condițiilor contractuale.
10. La pct. 7 din contracte, părţile au stabilit că prin semnătura lor confirmă că au negociat condițiile contractuale, înțelegând pe deplin natura juridică a contractului, precum şi consecințele acestuia, au acceptat toate clauzele după cum au fost negociate şi incluse în textul contractului.
11. Reclamantul a declarat că la 24 ianuarie 2019, după prezentarea informaţiei precontractuale în formă scrisă, cu explicarea principalelor caracteristici ale produsului de creditare, costurile creditului, precum şi alte aspecte juridice importante, a încheiat cu pârâtul Alexei Todorov contractul de credit nr.136/2019, prin care i-a fost acordat mijloace bănești în suma de 30 000 de lei, pe un termen de 36 luni, fiind convenit şi graficul de rambursare. Pentru executarea corespunzătoare a obligațiilor de către pârâtul Alexei Todorov, asumate conform contractului de credit nr.136/2019, la 24 ianuarie 2019 a fost semnat contractul de fidejusiune cu Svetlana Vișтac.
12. De asemenea, în baza contractului de credit menţionat, pârâtul Alexei Todorov s-a obligat să achite pentru utilizarea creditului dobânda aferentă creditului în mărime de 15,00 % anual. Prin pct. 3.1. lit. c) din contractul de credit, părţile au convenit că pentru acordarea creditului, debitorul se obligă să plătească creditorului un comision unic la acordarea creditelor, în mărime de 900 de lei, iar în sensul pct. 3.1. lit. d) pentru administrarea creditului un comision lunar de 450 de lei, indicat în graficul de plăţi şi care se include în ratele de plată lunară. În pct. 3.2. lit. b) pentru neachitarea de către debitorul în termenul stabilit a oricărei sumă scadentă

conform contractului, a fost stabilită o dobândă de întârziere egală cu suma dintre rata anuală a dobânzii prevăzute în prezentul contract şi 10 (zece) procente anual. Dobânda de întârziere se va calcula zilnic reieșind din anul calendaristic de 365/366 zile. Totodată, părţile au convenit ca dobânda de întârziere achitată de debitor către creditor nu poate fi mai mică decât suma de 20 de lei pentru fiecare zi de întârziere şi urmează a fi achitată către debitor imediat. Achitarea dobânzii de întârziere nu îl exonerează pe creditat de îndeplinirea condițiilor contractuale.

13. Totodată, în pct. 7 din contractul de credit, prin semnătura lor, părţile confirmă că au negociat condițiile contractuale, înțelegând pe deplin natura juridică a contractului, precum şi consecințele, au acceptat toate clauzele după cum au fost negociate şi incluse în textul contractului.
14. În scopul soluționării amiabile a litigiului, la 07 septembrie 2020 a fost expediată în adresa pârâților notificările nr. 928, nr. 929 şi nr. 930 privind încălcarea prevederilor contractuale exprimate prin neachitarea în termen a plăţilor lunare şi a fost solicitată rambursarea integrală a creditelor. Însă pârâţii nu au reacţionat şi nu și-au onorat integral obligațiile asumate.
15. *Prin hotărârea din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 03 septembrie 2021 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru*, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. „ROSST-X" S.R.L. S-a încasat, în mod solidar, de la Svetlana Vișstac și Alexei Todorov în beneficiul O.C.N. „ROSST-X" S.R.L., în baza contractului de credit nebancar nr.136/2019 din 24 ianuarie 2019, soldul împrumutului în mărime de 25 154,04 lei, dobânda în mărime de 5 365,10 lei și dobânda de întârziere în mărime de 6 720,00 de lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Svetlana Vișstac și Alexei Todorov în beneficiul O.C.N. „ROSST-X" S.R.L., în baza contractului de credit nebancar nr.146/2019 din 11 iunie 2019, soldul împrumutului în mărime de 47 773,20 de lei, dobânda în mărime de 10 189,43 lei și dobânda de întârziere în mărime de 6 660,00 de lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Svetlana Vișstac și Alexei Todorov, în beneficiul O.C.N. „ROSST-X" S.R.L., în baza contractului de credit nebancar nr.153/2019 din 29 august 2019, soldul împrumutului în mărime de 50 000,00 lei, dobânda în mărime de 10 664,33 de lei și dobânda de întârziere în mărime de 6 700,00 de lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Svetlana Vișstac și Alexei Todorov în beneficiul O.C.N. „ROSST-X" S.R.L. cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 5 076,78 de lei și cheltuielile pentru citarea publică în mărime 100 de lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Poziția părților în instanța de apel:

16. La 12 august 2021, Svetlana Vișstac și Alexei Todorov au declarat apel împotriva hotărârii din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanţe, pronunţarea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii.
17. Prin decizia din 23 februarie 2022 a Curţii de Apel Chişinău s-a admis apelul

declarat de Svetlana Vișтac și Alexei Todorov şi s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 iulie 2021, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeaşi instanţă, în alt complet de judecată.

18. Prin cererea depusă la 22 iunie 2022, în temeiul art. 60 din Codul de procedură civilă, reclamantul a majorat cuantumul pretenţiilor din acţiune, solicitând încasarea silită şi, în mod solidar, a datoriei în mărime totală de 257 113, 46 de lei și a cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat în sumă de 7 713,40 de lei.
19. În motivarea cererii, suplimentar a indicat că pârâţii refuză în continuare să-şi onoreze obligaţiile conform contractelor de credit încheiate, tergiversând examinarea cauzei civile, motiv pentru care suportă pierderi, iar aceste circumstanţe au condus la majorarea datoriei.
20. Astfel, suma integrală a datoriilor pârâților conform contractului de credit nr.146/2019 din 11 iunie 2019, constituie suma de 97 387,19 lei dintre care: soldul creditului – 47 773,20 lei, dobânda contractuală – 20 103,99 lei, comision lunar de administrare – 12 750,00 lei și dobânda de întârziere (penalitate) – 16 760,00 de lei.
21. Conform contractului de credit nr.153/2019 din 29 august 2019, datoria constituie suma de 99 900,47 de lei, dintre care soldul creditului – 50 000,00 de lei, dobânda contractuală – 20 690,47 de lei, comisionul lunar de administrare – 12 750,00 de lei și dobânda de întârziere (penalitate) – 16 460,00 de lei.
22. Conform contractului de împrumut nr.136/2019 din 24 ianuarie 2019, datoria constituie suma de 59 825,80 lei, dintre care soldul împrumutului – 25 154,04 lei, dobânda contractuală – 10 461,76 lei, comisionul lunar de administrare – 7 650,00 lei, dobânda de întârziere (penalitate) – 16 560,00 lei.
23. *Prin hotărârea din 15 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru*, s-a perceput, în mod solidar, de la Svetlana Vișтac și Alexei Todorov, în folosul O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. datoria rezultată din neexecutarea obligaţiei conform contractelor de împrumut și fidejusiune din 24 ianuarie 2019 în sumă de 59 825,80 de lei, contractelor de împrumut și fidejusiune din 11 iunie 2019 în sumă de 97 387,19 lei, contractelor de împrumut și fidejusiune din 29 august 2019 în sumă de 99 900,47 de lei și cheltuielile de judecată privind plata taxei de stat de 7 713,40 de lei, în total suma de 264 826,86 de lei.
24. La 11 ianuarie 2023, Svetlana Vișтac și Alexei Todorov, reprezentaţi de avocatul Eugeniu Gluşcenco, au declarat apel împotriva hotărârii din 15 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței primei instanţe, emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a cererii de chemare în judecată.
25. Prin decizia din 31 mai 2023 a Curţii de Apel Chişinău s-a respins din lipsă de temei apelul declarat de Svetlana Vișтac și Alexei Todorov, reprezentaţi de avocatul Eugeniu Gluşcenco şi s-a menţinut hotărârea din 15 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.
26. La 22 septembrie 2023, Svetlana Vişтac şi Alexei Todorov, reprezentaţi de avocatul Eugeniu Gluşcenco, au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 31

mai 2023 a Curții de Apel Chişinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanţei de apel şi a hotărârii primei instanţe cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanţa de apel. Sau casarea hotărârii primei instanţe şi a deciziei instanţei de apel în partea încasării sumei de 86 830 de lei în temeiul pct. 3.1. lit. b), c) şi d) din contractele de credit nebancar nr.136/2019 din 24 ianuarie 2019, nr. 146/2019 din 11 iunie 2019 şi nr. 153/2019 din 29 august 2019, pronunţarea în această parte a unei noi decizii de respingere a pretenţiilor ca fiind neîntemeiate, încasarea de la O.C.N. „ROSST-X" S.R.L. a taxelor de stat achitate în sumă de 3 257,00 de lei.

27. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2024 s-a admis recursul declarat de Svetlana Vişţac şi Alexei Todorov, reprezentaţi de avocatul Eugeniu Gluşcenco. Casată integral decizia din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chişinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizaţia de Creditare Nebancară „ROSST-X" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Svetlanei Vişţac şi Alexei Todorov cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată şi trimite cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chişinău, în alt complet de judecată.

Aprecierea instanței de apel:

28. Studiind materialele dosarului şi înscrisurile probatorii administrate la materialele cauzei, analizând argumentele apelantului expuse în cererea de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide asupra admiterii cererii de apel, cu casarea parţială a hotărârii primei instanţe în partea încasării penalităţii, cu emiterea unei noi hotărâri, în această parte, reieşind din următoarele considerente.
29. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.
30. Potrivit dispoziţiilor art. 386 CPC, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente, concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată. O hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.
31. În conformitate cu art. 387 Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material sânt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care a fost declarată neconstituţională, a interpretat eronat legea, a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.
32. Potrivit dispoziţiilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

33. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilăstatuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
34. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
35. În conformitate cu prevederile art. 373 alin. alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.
36. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
37. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
38. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că, sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 alin. alin. (l), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
39. Colegiul civil reiterează că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
40. Din materialele cauzei se atestă că, la data de 24 ianuarie 2019 între O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. şi Alexei Todorov a fost încheiat contractul de credit nr.136/2019, prin care ultimului i-au fost acordate mijloace băneşti în suma de 30 000 de lei, pe un termen de 36 luni (Vol. I, f.d.37-40).
41. Pentru executarea corespunzătoare a obligațiilor pârâtului Alexei Todorov, asumate conform contractului de credit nr. 136/2019, la 24 ianuarie 2019 între O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. şi Svetlana Vişţac a fost încheiat contractul de fidejusiune nr.71 (Vol.I, f.d.41-42).
42. La 11 iunie 2019 între O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. şi Svetlana Vișțac a fost încheiat contractul de credit nr.146/2019, prin care ultimei i s-a acordat un credit

în suma de 50 000 de lei, pe un termen de 36 de luni (Vol. I, f.d. 11- 13).

43. Întru executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate prin contractul de credit menţionat, la 11 iunie 2019, între O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. şi Alexei Todorov a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 74 (Vol. I, f.d.14- 15).

44. La 29 august 2019 între O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. şi Svetlana Vișтac a fost încheiat contractul de credit nr.153/2019, prin care ultimei i-a fost acordat un credit în suma de 50 000 de lei, pe un termen de 36 luni (Vol. I, f.d.24-27).

45. La fel, întru executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de către pârâtă conform contractului de credit, la 29 august 2019 a fost încheiat între O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. şi Alexei Todorov contractul de fidejusiune nr.75 (Vol. I, f.d.28-29).

46. Prin pct. 3.2. din contractele de credit menţionate, părţile au convenit asupra obligaţiei de achitare de către pârâţi a unei dobânde aferente creditului în mărime de 15% anual pentru utilizarea creditului. În baza pct.3.1. lit. c) din contractele de credit, părțile au convenit pentru acordarea creditelor, debitorul să plătească creditorului câte un comision unic la acordarea creditelor, în mărime de 1 500 de lei. Iar conform pct.3.1. lit. d), părțile au stabilit pentru administrarea creditelor câte un comision lunar de 750 de lei, indicat în graficul de plăţi şi care se include în ratele de plată lunară.

47. Prin pct.3.2. lit. b) din contractele de credit enunţate, părţile au stabilit de comun acord că în cazul când debitorul nu va achita integral la termenul stabilit orice sumă scadentă conform prezentului contract prevăzută în graficul de rambursare al creditului, acesta va achita o dobândă de întârziere egală cu suma dintre rata anuală a dobânzii prevăzute în prezentul contract şi 10 (zece) procente anual. Dobânda de întârziere se va calcula zilnic reieșind din anul calendaristic de 365/366 zile. Totodată, părţile au convenit că dobânda de întârziere achitată de creditat către creditor nu poate fi mai mică decât suma de 20 lei pentru fiecare zi de întârziere şi urmează a fi achitată către creditor imediat. Achitarea dobânzii de întârziere nu îl exonerează pe creditat de îndeplinirea condițiilor contractuale.

48. La pct. 7 din contracte, părțile au stabilit că prin semnătura lor confirmă că au negociat condițiile contractuale, înțelegând pe deplin natura juridică a contractului, precum şi consecințele acestuia, au acceptat toate clauzele după cum au fost negociate şi incluse în textul contractului.

49. Colegiul reține că, contractului de credit încheiat între O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. şi Alexei Todorov la data de 24 ianuarie 2019 în sunt aplicabile reglementările Codului civil în vigoare pînă la data de 1 martie 2019, iar în partea ce ține de contractele de credit încheiate la data de 11 iunie 2019 și 29 august 2019 sunt aplicabile reglementările Codului civil în vigoare după data de 1 martie 2019.

50. Or, Conform art. 7 alin. (1) și (2) Cod civil (în redacția în vigoare de la 01 martie 2019), legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu

modifică şi nu desfiinţează efectele deja. Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

51. conform art.73 alin.(2)-(3) din Legea cu privire la actele normative, actul normativ sau unele dispoziții ale acestuia pot avea aplicare temporară. În acest caz, în actul normativ se indică termenul de aplicare ori evenimentul la survenirea căruia actul normativ sau unele dispoziții își încetează acţiunea. (3) Actul normativ produce efecte doar cît este în vigoare şi, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv.
52. Conform art.6 alin.(1) din Legea privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, modificările la Codul civil operate prin Legea nr. 133/2018 intră în vigoare la 1 martie 2019, cu excepția celor operate la art. 464 și la capitolul XXVI (Asigurarea) din titlul III cartea a treia, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2020.
53. Astfel, Colegiul civil reiterează că, litigiului dedus judecății îi sunt aplicabile și prevederile Codului civil în redacția în vigoare până la 01 martie 2019, întrucât raportul juridic a apărut între părți în baza contractului de credit încheiat între O.C.N. „ROSST-X" S.R.L. şi Alexei Todorov la data de 24 ianuarie 2019, a luat naștere la această data.
54. Confom prevederilor art. 512 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
55. Articolul 513 alin. (1) Cod civil (în vigoare pînă la data de 1 martie 2019), prevede că debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.
56. Potrivit art. 514 Cod civil (în vigoare pînă la data de 1 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
57. Conform art. 572 alin. (1) și (2) Cod civil (în vigoare pînă la data de 1 martie 2019), temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
58. Sub aspectul normelor de drept enunțate, instanța de apel relevă că prin natura sa, raportul juridic obligațional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligații este de a da creditorului dreptul de a obține de la debitor îndeplinirea exactă, cu bună-credință, la locul și la momentul stabilit a prestației la care acesta s-a obligat.
59. Potrivit art. 602 alin. (1), (2) și (4) Cod civil (în vigoare pînă la data de 1 martie 2019), în cazul în care nu execute obligaţia, debitorul este ţinut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudicial cauzat astfel dacă nu dovedeşte că neexecutarea obligaţiei nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligaţiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă. În cazul unui contract sinalagmatic, creditorul poate cere despăgubiri pentru neexecutarea obligaţiei

debitorului doar după rezoluţiune, conform art.737.

60. Potrivit art. 619 alin. (1), (3) și (4) Cod civil, obligaţiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul în care creditorul poate cere în alt temei juridic dobânzi mai mari, ele vor trebui plătite. Nu se exclude invocarea dreptului privind repararea unui alt prejudiciu. Dobânzile de întârziere nu se aplică la dobânzi.

61. Prevederile art. 666 alin. (1) și (2) Cod civil (în vigoare pînă la data de 1 martie 2019), statuează că contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

62. Conform art. 867 alin. (1) Cod civil (în vigoare pînă la data de 1 martie 2019), prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

63. Conform art. 869 alin. (1) Cod civil (în vigoare pînă la data de 1 martie 2019), în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobânzi, care trebuie să se afle într-o relaţie rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei.

64. Astfel, conform art. 716 alin. (1) din Codul civil, o clauză contractuală standard este lipsită de efect dacă prejudiciază disproporţionat, contrar principiilor bunei-credinţe, cealaltă parte a contractului. În acest sens, se iau în considerare conţinutul ontractului, împrejurările în care clauza este inserată în contract, interesele reciproce, alte împrejurări. Alin. (2) din articolul citat, prevede că caracterul inechitabil al clauzelor contractuale standard se prezumă în caz de dubiu dacă o prevedere: a) nu este compatibilă cu principiile de bază (esenţiale) ale reglementărilor de la care derogă; b) limitează drepturile sau obligaţiile esenţiale, care rezultă din natura contractului, de o manieră care periclitează scopul contractului; c) nu este clară.

65. Pe cale de consecință, raportând situația de fapt la normele de drept material citate, instanța de apel atestă că clauzele contractuale prevăzute în pct.3.2 lit.b) din contractul de împrumut nu sunt compatibile cu principiile de bază (esențiale) ale reglementărilor de la care derogă – în speță cu prevederile, 619 alin. (1) Cod civil.

66. Mai mult, Colegiul civil reține că dobânda de întârziere stabilită în pct.3.2 lit.b) al contractului de împrumut încheiat între O.C.N. „ROSST-X” S.R.L. şi Alexei Todorov la data de 24 ianuarie 2019, contravine prevederilor art. 619 alin. (1) Cod civil, care expres stabilește că nu se admite încasarea dobânzilor de întârziere la dobânzi, pe când, împrumutătorul, în temeiul pct. 5.4 al contractului de împrumut, a stabilit încasarea unei dobânzi de întârziere în mărime de 3 %, inclusiv la dobânda contractuală.

67. Colegiul civil reiterează că, litigiului dedus judecății îi sunt aplicabile și prevederile Codului civil în redacția în vigoare după la 01 martie 2019, întrucât raportul juridic a apărut între părți și în baza contractelor de credit încheiate la data de 11 iunie 2019 și 29 august 2019. Deci, Colegiul civil va insera normele aplicabile speței în redacția intrată în vigoare la 1 martie 2019.
68. Conform art. 774 alin. (1) Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
69. Potrivit art. 775 Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin.(1).
70. În conformitate cu art. 776 Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
71. Conform art. 858 alin. (1), (2) Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
72. În conformitate cu art.1069 alin. (1) Cod Civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), clauza propusă de una dintre părţi nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influenţeze conţinutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. (2) Dacă una dintre părţi propune celeilalte părţi să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse. (3) Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual. (4) În contractul dintre un profesionist şi un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terţ au fost propuse de către profesionist.
73. Conform art. 1071 Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sânt elaborate şi comunicate într-un limbaj clar şi inteligibil, precum şi să fie lizibile. Această cerinţă este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificaţiilor de orice natură. Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligaţiei de transparenţă impuse prin dispoziţiile alin. (1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.
74. Art.1072 alin. (1)-(2) Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019) stabileşte că într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei credinţe, consumatorul.
75. Conform art.1073 Cod Civil (în vigoare după data de 1 martie 2019) într-un

contract dintre profesioniști, clauza propusă de către o parte care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este prevăzută la art. 1077 şi deviază considerabil, contrar bunei-credințe, de la bunele practici comerciale.

76. Articolele 1077-1079 Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist şi un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin. (1) din prezentul articol şi art.1075.
77. Potrivit art.1076 alin.(1)-(4) Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecţie operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanţa de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu. Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menţinut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămân valabile.
78. Conform art. 1077 alin. (1) pct.6) Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor contractuale.
79. Potrivit art.1242 alin. (1) din Codul civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.
80. Conform art. 1247 alin. (1) din Codul civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi până la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului.
81. În conformitate cu prevederile art. 947 alin. (1) Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.
82. În conformitate cu art. 1248 alin. (1) Codul civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.
83. Raportând dispoziţiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluţia primei instanţe prin prisma pretenţiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt

şi de drept invocate prin decizia Curții Supreme de Justiție, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este neîntemeiată în partea dispunerii încasării comisionului unic la acordarea creditelor, în mărime de 1500 lei, a comisionului lunar în mărime de 750 lei, pentru administrarea creditelor, cât și a penalităţilor de întârziere din următoarele considerente.

84. Prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel, în limitele formulate.

85. Colegiul civil reține că, potrivit art.15 alin. (7) şi (9) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12.07.2013, se interzice aplicarea oricăror plăţi (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plăţi) aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani şi/sau în care suma iniţială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referinţă se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depăşească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar. (9) În cazul încălcării prevederilor alin. (7) şi (8), creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei iniţiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăţi prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăţi). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terţe dreptul de încasare a creanţelor aferente contractului de credit acordat.

86. În acelaşi timp, în acord cu art.15 alin. (7) lit. a) Legii privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202/12.07.2013, în vigoare la momentul realizării situaţiei juridice, se interzice aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului, iar conform alin. (9) a acestei norme, în cazul încălcării prevederilor alin.(7) şi (8) din prezentul articol şi ale art. 381 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei iniţiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăţi prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăţi). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terţe dreptul de încasare a creanţelor aferente contractului de credit acordat.

87. În sensul Legii menţionate supra, prin contract de credit pentru consumatori se defineşte contractual prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub forma de amânare la plată, împrumut sau alte facilităţi similare, cu excepţia contractului pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de acelaşi fel, atunci când consumatorul plăteşte

pentru acestea în rate, pe toată durata furnizării lor; prin cost total al creditului pentru consumatori - toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit şi care sânt cunoscute de creditor, cu excepţia taxelor notariale; costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare, sânt incluse în cazul în care obţinerea creditului sau obţinerea acestuia potrivit clauzelor şi condiţiilor prezentate este condiţionată de încheierea unui contract de servicii; prin dobânda anuală efectivă (DAE) - costul total al creditului pentru consumator exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului, inclusiv costurile menţionate la art. 23 alin. (2), după caz; prin grafic de plăţi conform contractului de credit pentru consumatori - informaţia cu privire la sumele şi datele (perioadele) de plată ce revin consumatorului conform contractului de credit pentru consumatori, care se coordonează între creditor şi consumator şi este parte integrantă a contractului de credit pentru consumatori; prin rata dobânzii aferente creditului - rată a dobînzii exprimată ca procent fix sau flotant aplicat anual sumei trase din credit; prin valoarea totală a creditului - sumele totale puse la dispoziţie în baza unui contract de credit; prin valoarea totală plătibilă de către consumator - suma dintre valoarea totală a creditului şi costul total al creditului pentru consumator.

88. Cu privire la situația din speţă, Colegiul civil distinge două abordări: prima - când suntem în prezenţa unei dispoziţii legale imperative şi a unei clauze care derogă de la aceasta, sancțiunea legală fiind nulitatea clauzei, iar rolul judecătorului reducându-se în a verifica că clauza încalcă ipoteza dispoziției legale imperative; şi a doua - când dispoziţia legală este dispozitivă ori chiar când lipseşte o dispoziţie legală care ar reglementa într-un sens anume situaţia apărută, în acest caz, părţile, bucurându-se de libertatea contractuală garantată de art. 993 Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), pot să convină la orice aranjament li se potriveşte situaţiei lor, atunci intervine instituţia clauzelor abuzive, iar judecătorul este pus în situaţia de a evalua caracterul profund dezavantajos al clauzei faţă de consumator.

89. Această distincție rezultă direct şi din textul alin. (1) art. 329 Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019) : în contractele cu consumatorii sunt nule: 1) clauzele abuzive, precum şi 2) clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului.

90. Astfel, Colegiul observă că nulitatea clauzei abuzive formează un caz aparte de nulitate comparativ cu clauzele „prin care se derogă de la dispoziţiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului”.

91. Colegiul civil menţionează că, împrumutul este acordat de către un profesionist al pieţei financiar-bancare: organizaţia de creditare nebancară, pentru care funcţionează regulile economiei de piaţă (jocul cererii şi ofertei), dar sub rezerva limitelor menite a proteja consumatorii.

92. În acest sens, Colegiul civil notează că reglementarea creditelor de consum nu a fost codificată în Codul civil, ci s-a păstrat şi dezvoltat în Legea nr.202/2013

privind contractele de credit pentru consumatori.

93. Legea nr.202/2013 permite de a distinge 3 categorii de plăţi pe care un debitor este obligat să le facă creditorului în temeiul contractului: a) restituirea împrumutului (valoarea totală a creditului); b) venitul normal al creditorului, în cazul în care debitorul îşi execută corespunzător obligaţiile contractuale (costul total al creditului); c) venitul suplimentar al creditorului, în cazul în care debitorul nu îşi execută corespunzător obligaţiile contractuale (dobânda de întârziere, penalităţile, cheltuielile de judecată).

94. În temeiul restricțiilor de la art.15 alin.(7) din Legea nr. 202/2013, limita legală a plăţilor datorate de debitor este ca costul total al creditului şi venitul suplimentar să fie mai mic sau egal cu valoarea totală a creditului.

95. În speţă clauzele contractuale stabilite de pct. 3.1. lit. c) şi d) din contractul de credit nebancar nr.136/2019 din 24.01.2019, urmează a fi constate ca fiind nule în conformitate prevederile art.716 alin. (1) din Codul civil (în vigoare pînă la data de 1 martie 2019), iar din contractele de credit nr. 46/2019 din 11.06.2019, nr. 153/2019 din 29.08.2019 urmează a fi declarate nule în conformitate prevederile art. 1076 alin. (l) și (3) din Codul civil (în vigoare după data de 1 martie 2019).

96. Colegiul civil mai reține că clauzele inserate la pct. 3.1. lit. d) din Contractele de credit nebancar nr. 146/2019 din 11.06.2019, nr. 153/2019 din 29.08.2019 şi nr.136/2019 din 24.01.2019, cât și comisionul dobânzilor sunt abuzive și prin urmare se vor declara nule, întrucât acestea derogă de la dispozițiile legale și anume de la prevederile art. 942 alin. (2) din Codul civil, care statuiază expres că rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri; cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

97. În acest sens, potrivit prevederile art. 329 alin. (1) din Codului civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), în contractele cu consumatorii sînt nule clauzele abuzive, precum şi clauzele prin care se derogă de la dispoziţiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecţie).

98. Însă, instanţa de fond, nu a examinat şi nu s-a expus cu privire la clauzele abuzive care evident derogă de la dispoziţiile legale, care sunt instituţii de drept distincte şi nu se confundă. Iar sumele pretinse de intimat în temeiul pct. 3.1. lit. d) din Contractele de credit nebancar, nu pot fi privite ca o penalitate, or, prin aceste contracte nu a fost stabilită o penalitate, ci doar dobândă de întârziere, care însă nu poate fi calculată şi încasată contrar dispoziţiilor legale.

99. Totodată, Colegiul subliniază că, nu urmează a fi confundate două instituţii juridice distincte: dobânda, care reprezintă remunerația convenită pentru folosirea capitalului (preţul creditului), şi penalitatea, care are natură sancţionatorie şi reparatorie, fiind aplicată pentru neexecutarea culpabilă şi la termen a obligaţiei. Faptul că, creditorul a ales să nu solicite plata dobânzii contractuale, ci exclusiv

penalităţi, nu exonerează instanţa de obligaţia de a analiza proporţionalitatea acestora, în conformitate cu prevederile art. 1077 alin. (1) pct.6) Cod civil (în vigoare după data de 1 martie 2019).

100. Deci, clauza contractuală stabilită de pct. 3.1. lit. c) şi d) din din contractul de credit nebancar nr.136/2019 din 24.01.2019, urmează a fi declarate nule în conformitate prevederile art.716 alin. (1) din Codul civil (în vigoare pînă la data de 1 martie 2019), iar din contractele de credit nr. 46/2019 din 11.06.2019, nr. 153/2019 din 29.08.2019 urmează a fi declarate nule în conformitate prevederile art. 1076 alin. (l) și (3) din Codul civil (în vigoare după data de 1 martie 2019), iar pretențiile bazate pe aceste clauze urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

101. Astfel, Colegiul judiciar reține că, pretențiile înaintate **conform contractului de credit nebancar nr. 136/2019 din 24.01.2019**, urmează a fi admise după cum urmează 30 000 suma creditului, dobânda conform graficului de rambursare a împrumutului 7 434,07 lei (vol.1 f.d.40), în total 37 434 lei. Pârâții/apelanți au achitat suma de 10 571 lei, prin urmare în temeiul acestui contract urmează restanța ce urmează a fi încasată de la Vișтac Svetlana și Todorov Alexei în beneficiul OCN „ROSST-X" SRL în sumă de **26 863** lei, în rest pretențiile urmează a fi respinsă.

102. În partea ce ține de pretenția bazată pe **contractul de credit nebancar nr. 146/2019 din 11 iunie 2019**, urmează a fi admise după cum urmează: 50 000 suma creditului, dobânda conform graficului de rambursare a împrumutului 12 432,87 lei (vol.1 f.13 verso), în total 62 432,87 lei. Pârâții/apelanți au achitat 5 506 lei, prin urmare pentru acest contract urmează a mai fi încasat de la Vișтac Svetlana și Todorov Alexei în beneficiul OCN „ROSST-X" SRL suma de **56 927** lei, în rest pretențiile urmează a fi respinsă.

103. Cât și pretenţia bazată pe **contractul de credit nebancar nr. 153/2019 din 29.08.2019**, urmează a fi admise după cum urmează : 50 000 suma creditului, dobânda conform graficului de rambursare a împrumutului 12 429,87 lei (vol.1 f.d27 verso), în total 62 429,87 lei. Pârâții/apelanți pentru acest contract nu au achitat nimic, prin urmare pentru acest contract urmează a fi încasat de la Vișтac Svetlana și Todorov Alexei în beneficiul OCN „ROSST-X" SRL suma de **62 429,87** lei, în rest pretențiile urmează a fi respinsă.

104. Din considerentele enunţate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de avocatul Eugeniu Gluşcenco, în interesele apelanților Svetlana Vișтac și Alexei Todorov. De a casa integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 decembrie 2022 și de emite o nouă hotărâre, prin care se va admite în parte cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. „ROSST-X" S.R.L., va încasa în mod solidar de la Vișтac Svetlana și Todorov Alexei în folosul O.C.N. "ROSST-X" S.R.L. suma de **146220,00 lei**, inclusiv cu titlu de datorie rezultată din neexecutarea obligației conform contractului de împrumut din 24.01.2019 și contractului fidejusiune din 24.01.2019 în sumă de 26863,00 lei (douăzeci și lase mii opt sute șaizeci și trei lei 00 bani), contractului de împrumut din 11.06.2019 și contractului de fidejusiune din 11.06.2019 în sumă de 56927,00 lei (cincizeci și

șase mii nouă sute douăzeci și șapte lei 00 bani), contractului de împrumut din 29.08.2019 și contractului de fidejusiune din 29.08.2019 în sumă de 62430,00 lei (șaizeci și două mii patru sute treizeci lei 00 bani).

105. În partea ce ține de compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.
106. Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
107. Conform pct.1.16 din anexa nr.1 la Legea taxei de stat, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor de judecată, inclusiv pentru apelul incident și cererile de alăturare la apel se achită 85% din taxa de stat achitată în prima instanță, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 85% din taxa calculată din suma contestată
108. Astfel, Colegiul va admite cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată proporțional pretențiilor admise pentru taxa de stat achitată în prima instanță în mărime de 4386,59 lei, și pentru instanța de apel 3289,95 șei.
109. În așa mod, Colegiul va încasa în mod solidar de la Vișstac Svetlana și Todorov Alexei în folosul O.C.N. ”ROSST-X” S.R.L. suma de 4386,59 lei cu titlu de cheltuielile de judecată pentru taxa de stat achitată în prima instanță.
110. Potrivit art. 98 alin.(1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanței judecătorești de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.
111. Deci, pentru depunerea cererii de apel, apelanții, fiind consumatori, nu a achitat taxa de stat, fiind scutit de la plata acesteia.
112. Astfel, Colegiul va încasa de la O.C.N. ”ROSST-X” S.R.L. în bugetul de stat suma de 3289,95 lei cu titlu de taxă de stat de la care au fost scutiți apelanții la depunerea apelului.
113. În conformitate cu art.art.385 alin.(1) lit.c), 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de avocatul Eugeniu Gluşcenco, în interesele apelanților Svetlana Vișstac și Alexei Todorov.

Se casează integral hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 decembrie 2022, și se emite o nouă hotărâre, prin care :

Se admite în parte cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”ROSST-X” S.R.L. împotriva Svetlanei Vișтac și Alexei Todorov privind încasarea datoriei și cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar de la Vișтac Svetlana și Todorov Alexei în folosul O.C.N. ”ROSST-X” S.R.L. suma de **146220,00 lei (o sută patruzeci și șase lei două sute douăzeci lei)**, inclusiv cu titlu de datorie rezultată din neexecutarea obligației conform contractului de împrumut din 24.01.2019 și contractului fidejusiune din 24.01.2019 în sumă de 26863,00 lei (douăzeci și lase mii opt sute șaizeci și trei lei 00 bani), contractului de împrumut din 11.06.2019 și contractului de fidejusiune din 11.06.2019 în sumă de 56927,00 lei (cincizeci și șase mii nouă sute douăzeci și șapte lei 00 bani), contractului de împrumut din 29.08.2019 și contractului de fidejusiune din 29.08.2019 în sumă de 62430,00 lei (șaizeci și două mii patru sute treizeci lei 00 bani).

În rest, se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”ROSST-X” S.R.L. împotriva Svetlanei Vișтac și Alexei Todorov și cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiate.

Se încasează în mod solidar de la Vișтac Svetlana și Todorov Alexei în folosul O.C.N. ”ROSST-X” S.R.L. suma de **4386,59 lei (patru mii trei sute optzeci și șase lei 59 bani)** cu titlu de cheltuielile de judecată pentru taxa de stat achitată în prima instanță.

Se încasează de la O.C.N. ”ROSST-X” S.R.L. în bugetul de stat suma de **3289,95 lei (trei mii două sute optzeci și nouă lei 95 bani)** cu titlu de taxă de stat de la care au fost scutiți apelanții la depunerea apelului.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda PULBERE

Judecătorii Ala MALÎI

Roman PASCARI